

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו

מדינת ישראל

המאשימה

על ידי פרקליטות מחוז מרכז - עו"ד עינת לב ארי

נגד

מוסא אבו זאיד

הנאשם

על ידי בא כוחו עו"ד אסף טל

גזר דין

הרקע והכרעת הדין

1. הנאשם, מוסא אבו זאיד, הורשע לאחר הליך הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה (עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [החוק]); נשיאת נשק שלא כדין (עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק) וירי באזור מגורים (עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1) לחוק).

2. הנאשם כפר בהאשמות וטען שלא נכח כלל במקום במועד הרלוונטי, אך לא כפר בכך שמאן דהוא אחר ביצע את המעשים שיוחסו לו.

3. בהכרעת הדין קבעתי כי עובר לתקופה הרלוונטית לכתב האישום, התגלע סכסוך בין הנאשם לאחיו, עלי אבו זאיד (המתלונן), שגר בשכנות לו, על רקע גידופים שנהג המתלונן להשמיע כלפי אשתו של הנאשם, לילא, ועל רקע מחלוקת כספיות.

ביום 18.10.17, סמוך לשעה 06:20, פגשו הנאשם ואשתו את המתלונן מחוץ לביתם. המתלונן החל לגדף את אשתו של הנאשם וטען כלפיה שהיא קיימה יחסי מין עם גברים זרים. בתגובה, התפתח ריב בין המתלונן לנאשם, שבמהלכו דחף המתלונן את הנאשם. מיד לאחר מכן, עזב הנאשם את המקום כשהוא כעוס, ובליבו גמלה ההחלטה לפגוע במתלונן. לשם כך, הצטייד באקדח ופנה לעבר ביתו של המתלונן. אותה עת שהה המתלונן בחצר ביתו. הנאשם הגיע למקום וירה במתלונן, תוך שהוא אומר לו "אני אהרוג אותך". למשמע היריות, הגיעו למקום שלושת ילדיו הקטינים של המתלונן. הילדים הבחינו במתלונן שרוע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

על הקרקע ומדמם. אחד מילדיו הקטינים של המתלונן, א', השליך מקל לעברו של הנאשם ובתגובה הנאשם כיוון את האקדח לכיוונו. מיד לאחר מכן, ירה הנאשם מספר יריות באוויר וברח מהמקום.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן ארבעה פצעי ירי בבטן שמאלית תחתונה, ארבעה פצעי ירי בירך ושוך ימין, והוא נזקק לטיפול רפואי דחוף, שבמסגרתו נותח ואושפז למשך 7 ימים.

לפיכך הרשעתי את הנאשם בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ראיות לעונש

המאשימה הגישה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם, שממנו עולה כי לנאשם הרשעה משנת 2016 בעבירה של **העלבת עובד ציבור** (שבגינה הוטלו עליו מאסר על תנאי וקנס), הרשעה משנת 2015 בגין **ניסיון להסעת שב"ח וסיוע להתחזות לאדם אחר במטרה להונות** (שבגינה הוטלו עליו מאסר בן 4 חודשים, מאסר על תנאי, קנס, צו התחייבות להימנע מביצוע עבירה ופסילה מותנית של רישיון הנהיגה), הרשעה משנת 2008 בגין **הסעת שב"ח** (שבגינה נגזר עליו מאסר בן חודשיים, מאסר על תנאי, התחייבות ופסילת רישיון הנהיגה) והרשעה משנת 2003 **בהחזקת סמים לשימוש עצמי ותקיפת בת זוג** (שבגינה הוטל עליו מאסר על תנאי). נוסף על כך יש לנאשם הרשעה שהתיישנה אך לא נמחקה בעבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

מטעם ההגנה העידו אמו של הנאשם, אחיו הבכור ודודו, אשר ביקשו את רחמי בית המשפט וסיפרו כי הנאשם הוא אדם טוב, שמעולם לא "עשה בעיות", כהגדרתם, וסבל הרבה בעת שהיה במעצר ומרוחק ממשפחתו במשך זמן רב. עוד סיפרו שהנאשם מטפל באימו, אישה מבוגרת, ואף מסיע אותה לטיפולים רפואיים. מדבריהם עלה שהנאשם הוא אחד משבעה אחים ואחיות.

תמצית טיעוני המאשימה

5. ב"כ המאשימה טענה כי האירוע שבגיניו הורשע הנאשם הוא אירוע חמור ביותר של שימוש בנשק בתגובה להקנטה (ולא למעשה אלימות). הנאשם נשא נשק ולאור יום, בנוכחות אחרים, בהם קטינים, ירה מספר יריות אל עבר המתלונן, ובעוד המתלונן מוטל על הרצפה פצוע וילדיו מגיעים למקום, אפילו לא מצא לנכון לברוח באותו רגע, אלא עוד המשיך והתקיים איזשהו עימות קל ביניהם. הנאשם ירה מספר יריות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

באוויר ורק אז ברח מהמקום. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן פצעי ירי והוא נותח ואושפז למשך 7 ימים.

עוד הוסיפה התביעה, כי מעשי הנאשם פגעו בשורת ערכים מוגנים ובראשם קדושת החיים, שלמות הגוף ותחושת הביטחון הציבורי. הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה מאחר שהנאשם ירה במתלונן לאחר הכנה מוקדמת: לאחר עימות מילולי ביניהם, הלך הנאשם וחזר כעבור חצי שעה, מצויד בנשק חם, ירה אל עבר המתלונן מטווח קרוב, באזור מגורים, ובכך סיכן לא רק את המתלונן, אלא גם את מי שהיה עלול להיקלע למקום. בהקשר זה הזכירה ב"כ המאשימה את עד התביעה פאזי אבו זאיד, שנכח בחצר הבית בעת שירה הנאשם על המתלונן. לפיכך, כך נטען, יש להביא בחשבון את פוטנציאל הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם.

התובעת הגישה אסופת פסיקה המלמדת לטענתה על מסר חד משמעי ותקיף של החמרת הענישה ביחס לעבירות של פתרון סכסוכים בנשק חם. על יסוד אסופת הפסיקה שהגישה, עתרה התביעה למתחם עונש של 6-9 שנות מאסר.

התביעה ביקשה להעמיד את עניינו של הנאשם בחלק העליון של המתחם. בין יתר הטעמים לכך ציינה ב"כ המאשימה את מצבו הרפואי של המתלונן וכן את העובדה שהנאשם ניהל את ההליך נגדו עד תום, לרבות העדתם וחקירותיהם הנגדיות של אחייניו הקטינים, שהיו עדי ראיה לחלק מהאירוע. התובעת הפנתה לגיליון הרשעותיו של הנאשם, וטענה כי במקרה דנן מדובר בהתנהגות ברוטלית ואכזרית שלא עומדת מאחוריה הצדקה כלשהי, ומשקפת דפוסים עברייניים בולטים. ב"כ המאשימה הוסיפה כי התביעה ערה לחלוף הזמן שעבר מאז הגשת כתב האישום וציינה כי יש לייחס זאת, בין היתר, לחילופי הייצוג שנעשו בתחילת ההליך וכן להליך הוכחות שנמשך פרק זמן משמעותי. התביעה נתנה על כך את הדעת בגיבוש עמדתה לעונש וממילא, אין בכך כדי להשפיע על קביעת מתחם העונש, אלא על מיקום הנאשם בו. על יסוד אלה עתרה לעונש מאסר של 8 שנים; מאסר על תנאי ולפיצוי משמעותי למתלונן, ברוח הפסיקה שהוגשה, שיהיה בו כדי לאפשר למתלונן לקיים הליכים רפואיים, או טיפולים אחרים.

תמצית טיעוני ההגנה

6. בפתח דבריו טען הסנגור כי בניגוד לטענת ב"כ המאשימה, מעשיו של הנאשם לא היו בתגובה להקנטה בלבד.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

בהתייחסו לאסופת הפסיקה שהגישה המאשימה, טען הסנגור כי היא אינה רלוונטית לנאשם. לדבריו, הנסיבות באותם מקרים שונות מהמקרה דנן, והנאשמים באותם מקרים היו בעלי עבר פלילי מכביד. לא כך הדבר לגבי הנאשם, שלפי הרישום הפלילי העבירה האחרונה שביצע, שעניינה העלבת עובד ציבור היא לפני 5 שנים, ועבירת האלימות היחידה שנעברה היא לפני 19 שנים. לטענת הסנגור אין לראות את הנאשם "משל קופת שרצים על גבו או מי שביקש למצוא בפשע, קרדום לחפור בו".

הסנגור הצביע על חלוף הזמן שעבר מאז האירוע וטען כי ענישה מאוחרת, לנוכח חלוף הזמן, מקהה את ההרתעה (הסנגור הפנה לע"פ 125/74). עוד הוסיף כי חילופי הייצוג בתיק המעצר, לא עיכבו את התיק העיקרי וגם העובדה שהנאשם שוחרר להמשך מעצרו באיזוק אלקטרוני, לא היוותה מכשול בתיק. לדבריו, עיכוב נגרם בשל הצורך להביא חלק מעדי התביעה באמצעות צווי הבאה.

באשר למתחם העונש, טען הסנגור שיש להביא בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה שבהן הנאשם סבל לא פעם מנחת לשונו ומנחת זרועו של המתלונן, כפי שאף עלה, לטענתו, מהעדויות שנשמעו בבית המשפט. הסנגור הפנה למספר פסקי דין, שאליהם אתייחס בהמשך, המשקפים, לטעמו, את מדיניות הענישה הנוהגת, ובהתאם עתר לקבוע מתחם עונש שנע בין 12-28 חודשים.

ביחס למיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש הדגיש הסנגור את חלוף הזמן שעבר מאז האירוע. לטענתו, במהלך אותן שנים הנאשם סבל רבות, החל מהעובדה שהיה במעצר תקופה ארוכה: מיום 29.10.17 ועד 30.1.18, וכן נוכח העובדה שבמשך למעלה משנתיים וחצי לא הורשה להיכנס לביתו.

הסנגור טען שהליכי השיקום של הנאשם "מתקיימים במלוא עוזם", כדבריו, כעולה מכך שבארבע השנים שחלפו מאז האירוע הנאשם ממשיך לטפח את משפחתו, הוא לא הסתבך עם המשטרה, היה נתון תקופה מסוימת בפיקוח שירות המבחן במסגרת הליך המעצר, ולא נטען שהנאשם פנה למתלונן או שניסה לפגוע בו. עוד ציין שבשנת 2018, בעת ניהול ההליך המשפטי, נבחנה על ידי שירות המבחן אפשרות חזרתו של הנאשם לביתו. לצורך כך פנו למתלונן, שטען שכבר אין לו סכסוך עם הנאשם ואין לו שום בעיה שיחזור להתגורר בסמוך אליו. הנאשם התגורר תחילה בעיר רהט, תחת איזוק אלקטרוני. לאחר מכן הותר לו להתגורר במוסך הקרוב לעיר מגוריו, בפאתי כפר קאסם, ובהמשך שב אל מתחם המגורים המשפחתי. המתלונן והנאשם מתראים מידי יום.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

בשים לב לחלוף הזמן ולתקופת מעצרו של הנאשם באיזוק אלקטרוני, ולעובדה שלנאשם שישה ילדים בגילאים 4-18, טען הסנגור כי יש למקם את הנאשם בשליש התחתון של המתחם המוצע. עוד הוסיף כי בהיעדר מסמכים רפואיים, חוות דעת, או הצהרת נפגע העבירה, לא ניתן לדעת מהו באמת הנזק שנגרם למתלונן. כך גם בנוגע לפיצוי: טענת המאשימה, שלפיה הפיצויים נדרשים לצורך שיקומו של המתלונן, אינה נתמכת במסמכים רפואיים שיעידו כאמור על אותו נזק המצריך את שיקומו, ומשכך אין לפסוק לו פיצוי. הסנגור הוסיף, כי לטענת הנאשם ובני המשפחה, המתלונן מתהלך כהרגלו, מסתובב בכפר קאסם, לא נשען על מקל הליכה, לא נתמך באחר ולא זקוק לסיוע רפואי כזה או אחר.

דבר הנאשם

7. הנאשם בדברו האחרון טען "נפילתי קורבן... אני באמת לא יודע מה עשיתי... אני באמת לא עשיתי דבר כזה באמת". הוא סיפר שבעקבות המקרה, היה רחוק מהבית במשך שלוש שנים (מתוכן ארבעה חודשים במעצר ושבעה חודשים באיזוק אלקטרוני), ולא ראה את ששת ילדיו שמצבם התדרדר. עוד סיפר שמצבו הכלכלי התדרדר, הוא לא עבד במשך שנה, נכנס לחובות כספיים ולווה כסף מאנשים על מנת לשלם לעורך דינו. בהמשך דבריו התייחס הנאשם למתלונן וטען שכל הדברים שאמר המתלונן אינם נכונים, כפי שאף העידו (לטענתו) עדי התביעה, וכי "כל מה שקרה זה בגלל האדמות, הוא רצה להתפטר ממני בכל מצב. הוא מצא משהו ביד, יכל בקלי קלות להגיד מוטה עשה, זה מה שהוא יכל להגיד והוא הצליח בזה".

דיון והכרעה

8. עסקינן באירוע אחד, הכולל מספר עבירות, שבמסגרתו פגע הנאשם בערכים המוגנים של קדושת החיים, הגנה על שלמות הגוף ועל ביטחון הציבור. הנאשם לא בחל בנקיטת אלימות קשה כלפי אחיו, כשזה האחרון בתוך חצר ביתו. מידת הפגיעה בערכים הללו אינה מבוטלת: לא יכולה להיות מחלוקת בדבר הסכנה שנשקפת ממעשי הנאשם לשלום הציבור ולביטחונו. הנאשם נשא נשק חם והשתמש בו במתחם מגורים, בעודו מטיל פחד גם על בני משפחתו הקטינים של המתלונן, שהיו בבית בעת האירוע, שמעו את היריות, יצאו לחצר עקב כך, וחזו באביהם מוטל פצוע, וכלפי אחד מהם אף כיוון אקדח ולאחר מכן ירה באוויר. הנאשם העמיד בסיכון רב את כל הנמצאים סמוך לאירוע.

קביעת מתחם העונש

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

9. מעשיו של הנאשם נושאים עמם חומרה בולטת וכבדה. הנאשם ביצע את עבירת החבלה בכוונה מחמירה באמצעות ירי באקדח, שאותו נשא שלא כדין, באור יום, בביתו של המתלונן, לעיני כל ובנוכחות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 55188-10-17 מדינת ישראל נ' זאיד

אנשים נוספים שיכלו לזהותו, כאשר אדם אחר מפריד ביניהם. בהמשך אף כיוון את האקדח לכיוון בנו הקטין של המתלונן ואחר-כך המשיך לירות באוויר, כשהוא מסכן גם את מי שאינו חלק מהסכסוך. האפשרות שמי מהאחרים ייפגע לא הרתיעה אותו, והתנהגותו מעידה על מי שלא ירא מפני החוק. נוסף על כל אלה, לאחר ביצוע הירי, כשהמתלונן שוכב פצוע, ברח הנאשם מהמקום.

10. העבירה בוצעה לאחר תכנון, שכן אחרי חילופי הדברים בין הנאשם למתלונן, חזר הנאשם הביתה והצטייד באקדחו. הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה הוא רב ועצום, מעצם הירי מנשק חם בתוך מתחם המגורים, כאשר מסביב אנשים נוספים. הנאשם ירה במתלונן ממרחק קצר, ואף בנס לא קופחו חיי אדם. הנזק הקונקרטי משמעותי, אף הוא, כפי שצוין בהכרעת הדין (פסקה 60): כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלונן ארבעה פצעי ירי בבטן שמאלית תחתונה, ארבעה פצעי ירי בירך ושוך ימין, והוא נזקק לטיפול רפואי דחוף, שבמסגרתו נותח ואושפז למשך שבועה ימים. ניתן היה גם להתרשם מהנזק למתלונן בעת עדותו בבית המשפט (דיון מיום 19.9.19, החל מעמוד 30 לפרוטוקול, כמשתקף בפסקה 17 להכרעת הדין).

11. מאחר שטענת הנאשם לאורך כל ההליך הייתה שהוא לא ביצע את הירי, לא נשמעו מפיו דברים היכולים ללמד על הסיבות שהביאו אותו לבצע את העבירה, אך מעדותו ומהראיות הנוספות שהובאו, ניכר הכעס בין האחים, והסכסוכים ביניהם הם שעומדים, לדברי שניהם, ביסוד האיבה ביניהם. עם זאת, ואף בהנחה שמעשי הנאשם היו תגובה לדברי הבלע שהשמיע המתלונן כלפי אשת הנאשם סמוך לפני האירוע, היה ביכולתו של הנאשם, ששב לביתו בין שני האירועים, לא להגיב, ובוודאי שלא להגיב באלימות כה קשה. ראו בעניין זה ע"פ 479/21 עטילה נ' מדינת ישראל [26.8.21], פסקה 11 מפי כבוד השופט ברון: "אין לקבל את טענת המערער שלפיה יש להתערב לקולה במתחם עקב העובדה שהמתלונן הוא זה שהתחיל את האירוע. אמנם המתלונן נכנס לרכבו של המערער ללא רשות, ואולם לאחר שיצא המתלונן מן הרכב, היה באפשרותו של המערער לנסוע מן המקום. חלף זאת בחר המערער להסלים את האירוע עשרות מונים ולנהוג באלימות קשה, ומשכך האחריות המלאה למעשים מוטלת עליו" (ההדגשות הוספו).

12. בית המשפט העליון שב והדגיש, שקיימת חומרה מיוחדת במקרים שבהם השימוש בנשק חם נעשה בתוך שטח עירוני ובסביבת בתי מגורים, כפי שציין כבוד השופט (בדימוס) מזוז בע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל [24.3.21], פסקה 37 [עניין היילי]:

"חומרה מיוחדת מיוחסת לאותם מקרים בהם השימוש בנשק חם נעשה בסביבת בית מגורים, כבענייננו... וכפי שנזדמן לי להעיר לאחרונה, התופעה של החזקת נשק שלא כדין, וכל שכן השימוש בו, מהווים, איום על שלום הציבור ותשתית למגוון רחב של עבירות, ומחייבת הירדת מות גם של בתי המשפט על ידי ענישה מחמירה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

ומרתיעה 'התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית וה'הגורם בלתי איון' (causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושווד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה... על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק... 'ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחת במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערס לגידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הרתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן' (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019)).

בעניין זה, אפנה גם לדבריו של כבוד השופט קרא, שאך לאחרונה קבע בע"פ 7473/20 מדינת ישראל

נ' מחאמיד [29.6.21], פסקה 24 [עניין מחאמיד], כך:

"בית משפט זה שב וחוזר, חדשות לבקרים, על החומרה היתרה הטמונה בביצוע עבירות נשק, עבירות שהפכו למכת מדינה, שגלומה בה סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחוננו כמו גם לסדר הציבורי ואשר מצריכה הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים המשקפים מסר מרתיע... אך לאחרונה ציין חברי השופט ע' פוגלמן כי ככל שעבירות הנשק הפכו נפוצות יותר, כך הוחמרה מגמת הענישה וניתן משקל משמעותי באופן הולך וגובר לשיקולי הרתעה בעת גזירת העונש בגיןן. הדברים יפים במיוחד בכל הנוגע לעבירות ירי בנשק חס בסביבת מגורים, מהן נשקפת חומרה יתרה... יודגש, בהקשר זה, כי בשנת 2018 תיקן המחוקק את חוק העונשין והחמיר את העונש הקבוע בצידה של העבירה לפי סעיף 340א, שעניינה ירי באזור מגורים, משנת מאסר אחת ל-5 שנות מאסר (ראו: הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 132) (ירי מנשק חס), התשע"ח-2018, ה"ח 1223)). זאת, כצעד נוסף למלחמה בתופעת השימוש בנשק ופוטנציאל הנזק הכרוך בכך" (ההדגשה הוספה - מ.ב.נ.).

13. איני מתעלמת ממעשיו של המתלונן, מאופיו, מהסכסוך שברקע הדברים ומכך שעובר למעשי הנאשם, המתלונן הקניט באמירת דברי בלע על אשתו. כפי שציננה התובעת בטיעוניה לעונש, וכפי שגם נכתב בהכרעת הדין, "אין מדובר באדם זך כשלג החביב על הבריות. התרשמנו כי המתלונן אינו איש נעים, וקיבלנו אינדיקציות להתנהלותו הבריונית כלפי בני משפחתו וביניהם אימו ואשתו". אף על פי כן, אני מסכימה עם התביעה, שחרף דמותו המורכבת וחרף הקושי בהתמודדות במגורים משותפים, בשטח קרוב של המשפחות, ראוי שמעשים כאלה שביצע הנאשם, כדרך לפתרון סכסוכים במשפחה, ייענו על ידי בית המשפט בענישה מחמירה. זאת, כפי שהטעים בית המשפט העליון פעמים רבות: "חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם פתרון סכסוכים בנשק קר או חס, במיוחד כאשר תופעות מסוג זה מתרחשות חדשות לבקרים ולא פעם בתחום המשפחה. תרומתו של בית המשפט למאמץ שנועד למגר התופעה צריכה לקבל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

ביטוי ברמת הענישה הנקוטה" (ע"פ 4697/11 מדינת ישראל נ' אלצאנע [24.3.13] פסקה 5 [עניין אלצאנע]). יודגש גם כי בשום שלב לא נטענה על ידי ההגנה טענה של הגנה עצמית. לכל אלה אוסיף את דברי כבוד הנשיאה חיות בעניין מחאמיד: "מדובר בנשיאה והובלה של נשק חם שלא כדין באזור מגורים וכן בשימוש שנעשה באותו הנשק לביצוע חבלה בכוונה מחמירה. לא אחת הדגשנו כי עבירות נשק אלה הפכו מכת מדינה, במגזר הערבי בפרט, ויש על כן לעשות למיגורן בדרך של ענישה מחמירה".

מדיניות הענישה הנוהגת

14. ההגנה הפנתה למספר פסקי דין (ע"פ 4454/19 פלוני נ' מדינת ישראל [30.7.20]; ע"פ 6980/15 אבו ג'ומעה נ' מדינת ישראל [18.4.16]; ע"פ 448/14 מדינת ישראל נ' אזולאי [24.11.14]; ע"פ 8912/13 מדינת ישראל נ' טל [13.2.14]; ע"פ 3381/16 אלקרינאוי נ' מדינת ישראל [10.7.16]; תפ"ח (מח' י-ם) מדינת ישראל נ' טלהון [21.4.21]). לטעמי, אף לא אחד מפסקי הדין הללו רלוונטי למקרה שלפנינו. כולם עוסקים בחבלה בכוונה מחמירה אגב שימוש בנשק קר או אגרופים, ואינם מתייחסים לעבירות שבוצעו באמצעות נשק חם. העבירות הנוספות הרלוונטיות לנאשם דנן, שעניינן כאמור נשיאת נשק שלא כדין וירי על אחר באזור מגורים, שמות את ענייננו במסגרת אחרת לחלוטין מאותם פסקי דין.

15. המאשימה הפנתה אף היא למספר פסקי דין, ומאחר שמצאתי את חלקם רלוונטיים, אתייחס אליהם בהמשך ביתר הרחבה. אציין בפתח הדברים שההגנה טענה כי פסקי הדין שהגישה המאשימה מתייחסים לנאשמים בעלי עבר פלילי מכביד, ומשכך אינם רלוונטיים לנאשם. לאחר עיון בהם מצאתי כי לא כך הדבר, וממילא, הדבר משליך על מיקומו של הנאשם בתוך מתחם העונש ולא לצורך קביעת מתחם הענישה עצמו. הפסיקה שאותה אפרט להלן ושעליה אני נסמכת, היא זו הרלוונטית בעיני לצורך קביעת מתחם העונש.

א. בעניין מחאמיד נדונו ערעור המדינה וערעור שכנגד של הנאשם. בבית המשפט המחוזי הורשע הנאשם לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות חבלה בכוונה מחמירה, נשיאה והובלה של נשק שלא כדין, וירי מנשק חם באזור מגורים באופן שיש בו כדי לסכן חיי אדם. באותו מקרה התגלע סכסוך שהגיע לעימות פיזי בנוגע לסכום כסף בסך 100 ₪, בין המתלונן הקטין לאחיו של הנאשם. במסגרת אותו עימות פיזי, בעוד המתלונן שרוע על הרצפה כשחברו רכון לידו, התקרב אליהם הנאשם וירה באקדח מספר יריות באוויר. בהמשך כיוון את האקדח לצווארו של המתלונן וירה בו ירייה אחת מטווח קצר, אשר פגעה בצווארו, לאחר מכן ירה באוויר, ונמלט מהמקום. בית המשפט המחוזי הטיל על הנאשם עונש של 6.5 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ותשלום פיצוי בסך 40,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של הנאשם על חומרת העונש וקיבל את ערעור המדינה על קולתו, והעמיד את העונש על 8 שנות מאסר בפועל, וזאת "בשים לב לכלל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין. בית המשפט קבע את עונשו בהתחשב בכך שבצע ביצוע העבירות טרם מלאו לנאשם 21 שנים, ובהיותו נעדר כל עבר פלילי.

לא מיותר לצטט עוד מדברי כבוד השופט קרא באותו פסק דין, בפסקה 25, שאף הם רלוונטיים לענייננו:

"בית משפט זה עמד בעבר על כך שעבירות חבלה בכוונה מחמירה שמקורן במניע נקמני ומעידות על המבצע אותן כאדם אלים, חסר רסן ואימפולסיבי, מצדיקות החמרה בענישה וגזר בנסיבות אלה עונשים מחמירים יותר מהעונש שנגזר על המערער, אף במקרים בהם לא נעשה שימוש בנשק חם במהלך האירוע וכאשר החבלה לא הייתה עלולה לסכן את חייו של הנפגע (ראו והשוו: ע"פ 2579/20 מדינת ישראל נ' אוחנה (13.5.2021). זאת ועוד, במקרים בהם נעשה שימוש בנשק, ישנה חשיבות מיוחדת בהטלת ענישה מחמירה (ראו והשוו, למשל: עניין אבו עמאר) וזאת בפרט כאשר הגורם לחבלה בכוונה מחמירה נמלט מהזירה בהותירו את המתלונן מתבוטס בדמיון (ראו, למשל: ע"פ 3498/19 זרבאילוב נ' מדינת ישראל (15.9.2020). בנוסף, בענייננו, הנשק לא נתפס, באופן המצדיק התחשבות לא רק בנזק שנגרם, אלא גם בפוטנציאל הנזק העתידי" (ההדגשות הוספו - מ.ב.נ.).

ב. בפסק הדין בעניין היילי נדון ערעורו של מי שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בביצוע עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, נשיאת נשק ותחמושת, ירי מנשק חם באזור מגורים והטרדת עד, ונגזר עליו עונש מאסר בפועל של 50 חודשים, וכן עונשים מותנים ותשלום פיצוי למתלונן בסך 20,000 ₪. עובר לאירועים מושא כתב האישום, הותקף המתלונן על-ידי אחיו של המערער, ליאור, ועתיד היה להעיד במשפט נגדו. בהמשך לכך פגש המערער את המתלונן ואיים עליו שאם אחיו ליאור יכנס לכלא, הוא ייפגע. לאחר שהסתיים משפטו של ליאור בהסדר טיעון, פגש המתלונן במערער, בירך אותו לשלום ולאחר זמן קצר, כשהמתלונן התרחק מהמערער, ניגש אליו המערער, חבט בפניו, הפיל אותו לקרקע ובעט בחזהו כאשר הוא על הקרקע. כתוצאה מהחבטות נגרמה למתלונן חבלה בשפתו התחתונה. מיד בסמוך לכך הגיע ליאור למקום וניסה לפגוע גם הוא במתלונן באמצעות סלע. המתלונן קם מהקרקע וברח לביתו אשר נמצא בבניין מגורים סמוך לחורשה. כעבור מספר דקות הגיע המערער רכוב על קטנוע לחניית הבניין כשהוא נושא בידו אקדח. הוא ירד מהקטנוע כשהאקדח בידו, התקרב לפתח הבניין וירה ירייה אחת באוויר. לאחר מכן, חזר אל הקטנוע ועזב את המקום כשהוא נושא עמו את האקדח. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור והתייחס הן לחומרה הרבה שבעבירת הטרדת עד, הן לחומרה הרבה של שימוש באלימות לפתרון סכסוכים ובפרט "לסכנות לפרט ולחברה הכרוכות בעבירות בנשק בכלל, ובשימוש בנשק חם לפתרון סכסוכים... חומרה מיוחדת מיוחדת לאותם מקרים בהם השימוש בנשק חם נעשה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

בסביבת בית מגורים, כבעניינו (כפי שצוטט גם לעיל, מתוך פסקה 37 לפסק הדין). בהשוואה לעניינו, בעניין היילי יש חומרה נוספת בשל העבירה של הטרדת עד ובשל היות התקיפה בצוותא, אך מצד שני - שם לא נגרמה החבלה למתלונן בשל שימוש בנשק, והחבלה שבה הורשע המערער הייתה באמצעות חבטות ובעיטות.

ג. בפסק הדין בעניין אלצאנע, שאליו הפנתה ב"כ המאשימה, נידון ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על המשיב, שהורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של חבלה חמורה בכוונה מחמירה ונשיאת נשק שלא כדין. על פי העובדות שבהן הודה, היו המשיב ואחותו מסוכסכים ביניהם. במהלך מסיבה שנערכה בבית המשפחה, שהתה אחותו עם חמש נשים באחת מחצרות מתחם הבית כשהיא מחזיקה על ידיה את בתה הקטינה. אותה עת הצטייד המשיב באקדח, נכנס אל חצר המתחם וירה בגבה של אחותו שני כדורים שפגעו בחלקו השמאלי העליון. על המשיב הושת עונש מאסר בפועל לתקופה של 8 שנים, מאסר מותנה ופיצוי לאחותו בסך 20,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה וקבע כי "נוכח פסקי הדין שהוצגו בפני הערכאה הדיונית ובפנינו אנו חוששים כי ברמת הענישה הנהוגה כיום אין די, וספק אם רכיב ההרתעה זכה בה למענה הולם". בהמשך קבע כי "אין בית המשפט שלערעור נוהג למצות את הדין עם הנאשם, ומאחר שמדובר במקרה הראשון בו מועלה רף הענישה בעבירות מסוג זה, ובעיקר לאור נסיבותיו האישיות הקשות של המשיב, בהן אובדן בנו הקטן בתאונת רכבת שגרם להתדרדרות במצבו הנפשי של המשיב, החלטנו להסתפק בהחמרת עונשו של המשיב באופן שרכיב המאסר שבו ישא המשיב בפועל יועמד על 9 שנות מאסר...". יתר חלקי גזר הדין נותרו בעינם. נסיבות המקרה דומות לעניינו ובפרט העובדה כי מדובר במעשה ירי במתחם מגורים שבוצע על רקע סכסוך משפחתי. פסק הדין ניתן לפני כניסתו של תיקון 113 לחוק העונשין (בנושא הבניית הענישה) לתוקף, ועל כן לא נקבע בו מתחם ענישה, אך בית המשפט נתן משקל לעברו הפלילי המכביד של הנאשם, מצד אחד, ומצד שני להודאה והבעת החרטה, לנסיבותיו האישיות הטראגיות של המשיב וכן לבקשתה של אחותו של המשיב להתחשב בעונשו.

ד. בע"פ 6101/16 עווד נ' מדינת ישראל [28.6.17], שגם אליו הפנתה ב"כ המאשימה, קיבל בית המשפט העליון ערעור על חומרת גזר הדין שהשית בית המשפט המחוזי. המערער הורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, ירי באזור מגורים, נשיאת נשק ושינוי זהות של רכב. העבירות בוצעו על רקע סכסוך שנבע מחשדו של המערער, בעל עבר פלילי מכביד, לקשר בין רעייתו לשעבר לבין המתלונן. המתלונן נכנס למכוניתו, המערער המתין לו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 55188-10-17 מדינת ישראל נ' זאיד

בהחבא, פתח את דלת הנהג וירה לעבר פלג גופו התחתון שתי יריות לפחות. המתלונן ניסה להימלט, הדבר לא עלה בידו והמערער שב והתקרב אל המכונית וירה עוד מספר יריות לעבר המתלונן דרך חלון דלת הנהג, ונמלט. כתוצאה ממעשיו של המערער, נפגע המתלונן בשתי רגליו ואושפז בבית חולים. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער עונש של 9 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך של 25,000 ₪. בית המשפט העליון שב ועמד על חומרת הענישה שבה יש לנקוט נגד אלה המבצעים מעשי אלימות בשימוש בכלי נשק חם בכלל, ובפרט כדרך לפתרון סכסוכים. עם זאת ציין בית המשפט, כי מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי (בין 6 ל-12 שנות מאסר בפועל) מעט רחב ומחמיר, בהתחשב בכך שהפגיעה במתלונן לא הייתה קשה והמערער לא כיוון את הנשק לעבר פלג גופו העליון. לפיכך, הפחית את עונשו של המערער ל-8 שנות מאסר בפועל.

ה. בע"פ 8721/14 אבו לבן נ' מדינת ישראל [28.9.16], שאליו הפנתה ב"כ המאשימה, הורשע המערער על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ועבירת איומים, שבוצעה בתקופה בה היה המערער מאורס למתלוננת, וכן בשתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה ובנשיאת נשק, שבוצעו בעקבות החלטת משפחת המתלוננת על ביטול האירוסין. אז הצטייד המערער באקדח וירה לעבר בני משפחתה של המתלוננת בכוונה לפגוע בהם, פגע באחד מהם וכן פגע קשה בעוברת אורח והסב לה נזקים חמורים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם נפרד לכל אחד מהאירועים, ולגבי האירוע החמור יותר, של הירי והחבלה בכוונה מחמירה, שהוא הרלוונטי לעניינו, קבע מתחם שנע בין 6 ל-10 שנות מאסר. בסופו של יום התחשב בית המשפט בהודאתו של הנאשם ועל כן לא צבר את העונשים בגין שני האירועים, אלא חפף אותם והשית על המערער 9.5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך כולל של 160,000 ₪ לשלושת נפגעי העבירות. בית המשפט העליון דחה את הערעור על קולת העונש וקבע כי העונש שנגזר על המערער אינו חורג מהענישה במקרים של הרשעה בחבלה בכוונה מחמירה וכי התוצאות החמורות של מעשיו מצדיקות את העונשים שנגזרו עליו. אציין כי מצד אחד, המקרה הזה חמור יותר בהשוואה לעניינו, הן בשל מספר הנפגעים, הן בשל כלל נסיבות האירוע והן בשל כך שלמערער היה עבר פלילי מכביד. מצד שני, מדובר היה במערער שהודה והגיע להסדר טיעון, שלא כבעניינו.

ו. בע"פ 5015/15 מדינת ישראל נ' ריאן [29.3.16], שאף אליו הפנתה התובעת, נידון ערעור המדינה על קולת העונש שנגזר על המשיב שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של חבלה בכוונה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

מחמירה, נשיאת נשק שלא כדין והחזקת נשק שלא כדין. המשיב באותו מקרה הגיע לביתו של המתלונן כשהוא נושא עמו תת־מקלע שהיה טעון, התקרב אל המתלונן וירה לעברו לפחות שלוש יריות ממרחק קרוב, כשהוא פוגע בידו הימנית של המתלונן. המתלונן רץ מספר מטרים בניסיון להימלט מהמשיב, אולם המשיב רדף אחריו, תפס אותו, הפילו ארצה, והיכה בחוזקה בראשו באמצעות תת־המקלע - והכל כדי לגרום לו חבלה חמורה, נכות או מום. בהמשך המשיב נמלט מהמקום, והסגיר את עצמו למשטרה כעבור זמן קצר. על המשיב הושתו 4 שנות מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך של 7,000 ₪. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש ופסק כי עונשו של המשיב סוטה מהותית לקולה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות הנדונות, בהתייחס למגמה שהתפתחה בפסיקה בעבירות דומות. בית המשפט קבע כי יש להחמיר בעונשו של המשיב, אך בשים לב לנסיבות המקלות בעניינו, ולכך שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את הדין, יש להעמיד את עונש המאסר לריצוי בפועל על 5.5 שנים. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם, ללא שינוי.

ז. בע"פ 5376/18 **אגאבריה נ' מדינת ישראל** [25.12.19] החליט בית המשפט העליון להקל במעט בעונשו של המערער, שהורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת נשק ותחמושת ונשיאתם. על רקע סכסוך משפחתי הגיע המערער לביתו של המתלונן שעסק בשיפוץ קיר ביחד עם אחיו. המערער ירה על השניים באמצעות תת־מקלע, כדור אחד פגע ברגלו של המתלונן, שאושפז למשך חמישה ימים ועבר מספר ניתוחים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה שנע בין 6 ל-10 שנים והטיל על הנאשם, נעדר עבר פלילי, 7 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים בסך 30,000 ₪. בית המשפט העליון הפחית 9 חודשים מהעונש, לאחר שהמערער עשה כבדת דרך בהליך שיקום.

ח. בע"פ 843/15 **מזרחי נ' מדינת ישראל** [30.11.15] נדון ערעורו של מי שהורשע, לאחר ניהול הוכחות בחבלה בכוונה מחמירה ועבירות נשק. המערער, בן 22 בעת הדיון בערעור, ירה מטווח קצר ברגלו ובטנו של פקיד קבלה במלון, שלא אבה לתת לו הנחה של 50 ₪, וגרם לו נכות צמיתה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של 8 עד 12 שנות מאסר וגזר עליו עשר שנות מאסר, צבר שנה וחצי של מאסר מותנה מתיק קודם, הטיל קנס וכן פיצוי בסך 200,000 ₪. בית המשפט העליון קבע כי אין להתערב בעונש הבסיסי שהושת, אך כדי לעודד את המערער לקראת שיקום, ומאחר שהוא נטל אחריות למעשיו לאחר גזר הדין ואף הביע חרטה, החליט לחפוף שנה אחת

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 55188-10-17 מדינת ישראל נ' זאיד

מהמאסר המותנה, כך שהמערער יישא עונש של 10.5 שנות מאסר. נוסף על כך בוטל רכיב הקנס, בהתחשב בפיצוי הגבוה שנקבע.

ט. בע"פ 3834/20 אליהו קלפון נ' מדינת ישראל [29.7.21] נדחה ערעור על חומרת עונשו של המערער, שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה. על פי כתב האישום, המערער ירה חץ מרובה דיג בפניו של הקורבן ממרחק קצר, ונמלט משם מיד לאחר מכן. זאת על רקע סכסוך שפרץ בין השניים קודם לכן. על המערער נגזרו 8.5 שנות מאסר בפועל, וכן הופעל במצטבר מאסר על תנאי בן 12 חודשים בגין הרשעה קודמת. בית המשפט העליון דחה כאמור את הערעור, וקבע כי העונש שהורשע לא חורג ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים שבהם נעשה שימוש בנשק קר. זאת, לצד עברו הפלילי המכביד של המערער הכולל הרשעות רבות, לרבות בתחום האלימות, וכן ריצוי מאסרים. מצד אחד, נסיבות המקרה קלות מאלה שבעניינו, שכן בעניינו מדובר בירי בנשק חם, על רקע סכסוך בין בני משפחה, בתוך מתחם מגורים, שבוצע ליד אנשים אחרים ובכלל זה קטינים, תוך שהנאשם הוסיף וירה יריות באוויר, גם לאחר שהנאשם כבר היה מוטל על הרצפה מיריות הנאשם. מצד שני, המערער היה בעל עבר פלילי מכביד, ומקום הפגיעה בקורבן היה קשה מבעניינו.

16. כפי שניתן להיווכח מפסקי הדין הנ"ל, קיימת מגמה של החמרה בענישה הנוהגת בעבירות של אלימות תוך שימוש בנשק חם. בית המשפט העליון שלח מסר ברור של הוקעת השימוש באלימות בכלל, ובכלי נשק בפרט, כאמצעי להשגת מטרות ולפתרון סכסוכים, ובהתאם והדגיש את הצורך בענישה מחמירה במקרים כגון זה שבו עסקינן. יתרה מכך, בית המשפט העליון עמד על תפקידם של בתי המשפט במאבק בתופעה האמורה: "בית משפט זה גם עמד לא פעם על הצורך להיאבק בתופעה של שימוש באלימות כדרך לפתרון סכסוכים ומחלוקות, ואת מחויבותו של בית המשפט להילחם בתופעה זו בדרך של הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה: 'רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה'" (עניין היילי, פסקה 36 וההפניות שם). עוד אפנה, בשנית, לדברי כבוד הנשיאה חיות בעניין מחאמיד, שצוטטו בפסקה 13 לעיל.

17. בהתחשב בכלל נסיבות ביצוע העבירה שהוזכרו לעיל ובמדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת שמתחם העונש בעניינו של הנאשם שלפניי נע בין 6-9 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

מיקום עונשו של הנאשם בתוך המתחם

18. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, אני שוקלת לזכות הנאשם כי עונשי המאסר שהוטלו עליו עד כה נישאו בעבודות שירות, ועל כן יהיה זה מאסרו הראשון מאחורי סורג וברית. עוד אקח בחשבון את העובדה שהנאשם מטפל באימו וכי יש לו אישה ושישה ילדים (בני 4 עד 18), שאך סביר להניח שתלויים בו במידה כזו או אחרת (אף שלא הובאו כל נתונים בעניין זה). עוד אקח בחשבון במידת מה את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, פרק זמן שבו לא התלקחו היחסים בין הנאשם למתלונן, ואתחשב בכך שהנאשם, לאחר שחרורו מהמעצר, היה נתון באיזוק אלקטרוני (בין 30.1.18 עד 9.7.18) ובהמשך - בתנאים מגבילים הרחק מביתו.

לחומרה יש לקחת בחשבון את העובדה שעד היום מכחיש הנאשם את ביצוע העבירות ורואה עצמו קורבן בכל הפרשה. מטבע הדברים, לא ניתן לזקוף לזכותו נטילת אחריות או מאמצים לתיקון ופיצוי. עוד אקח בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם, שאומנם אינו מכביד, אך הוא נמשך על פני שנים רבות, כששתי הרשעותיו האחרונות הן שנה ושנתיים לפני האירוע מושא כתב אישום זה. מדובר בעבירות "מגוונות" - הן כלפי גורמי אכיפת החוק, הן עבירות אלימות, הן עבירות הקשורות בשב"חיס וגם עבירת סמים לצריכה עצמית.

איני רואה עין בעין עם הסנגור בנושא שיקום הנאשם. לטעמי, קשה מאוד לומר שהליכי השיקום "מתקיימים במלוא עוזם", אך בשל כך שהנאשם ממשיך לטפח את משפחתו ולא התנגח שוב במתלונן. דומני שאין צורך להכביר על כך מילים.

זה המקום להזכיר את חשיבות שיקולי הרתעת הרבים בעבירות האלימות והנשק, שעליהם עמד בית המשפט העליון, כפי שפירטתי בהרחבה. לאור העבירות המיוחסות לנאשם, ההלכה היא כי גם כאשר מדובר באנשים נורמטיביים, אין להקל בעבירות מסוג זה. לאחרונה קבע כבוד השופט פוגלמן, בע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אגבאריה [21.6.21], בפסקה 9: "הפער בין הרקע הנורמטיבי של המשיבים לבין פעולותיהם העברייניות, שנעשו בקלות בלתי נסבלת, מדגיש את השימוש הרחב בנשק לפתרון סכסוכים יומיומיים, אף בידי מי שנעדר דפוסי התנהגות עברייניים, וכן את זמינותם הרבה של כלי נשק לכל דורש. כפי שנקבע בעבר, במצב דברים זה הכפ נוסה לעבר שיקולי ההרתעה וההחמרה בענישה, גם במקרים שבהם מבצעי העבירות נעדרו עבר פלילי", ובענייננו - אין הנאשם נעדר עבר פלילי.

פן חשוב נוסף בנוגע לשיקולי ההרתעה הוא הקושי בהבאת מבצעי עבירות אלימות ונשק לדין, והצורך להעביר מסר ברור בנוגע לענישת המבצעים אותן, כאשר עולה בידי רשויות האכיפה להביא את

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 17-10-55188 מדינת ישראל נ' זאיד

העברייין לדין. כפי שנאמר בע"פ 1745/20 עקל נ' מדינת ישראל [11.2.21], פסקה 23, מפי כבוד השופט גרוסקופף: "בית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה שיש בשימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים, ועל הסכנה הגבוהה שנשקפת מעבירות נשק לשלום הציבור ולביטחוננו. נוכח האמור, הודגש הצורך בענישה מחמירה במקרים כגון זה בו עסקינן, וזאת על מנת להרתיע מפני ביצועם... לדברים אלה משמעות מיוחדת נוכח התדירות הבלתי נתפסת של אירועי אלימות במגזר הערבי, וההכרח להעביר באופן חד וברור את המסר כי בכל מחוזות המדינה, וביחס לכל חלקי אוכלוסייתה, יש דין ויש דיין, והנטל את החוק לידי ייענש במלוא החומרה המתחייבת". הקושי באכיפה בא לידי ביטוי מוחשי בתיק זה, כאשר אפילו את המתלונן נאלצה התביעה להביא לעדות באמצעות צו הבאה (פ/25, 33-34). עד הראיה לאירוע, פאזי אבו זיאד, בן דודם של הנאשם והמתלונן, הגיע לדיון בבית המשפט ביחד עם הנאשם (פ/21, 7-9), ואף שהוא היה ממש בזירת הירי וחצץ בין הירורה למתלונן, העיד שלא ראה את הירורה ואינו יודע את זהותו (פסקה 39 להכרעת הדין). שלושת בניו של המתלונן מסרו במשטרה הודעות שבהן סיפרו פרטים על האירוע (ככל שידעו, שהרי הם יצאו לחצר הבית מיד לאחר הירי), לרבות זיהוי הנאשם כיוורה. ואולם כשהגיעו לבית המשפט, כולם כאחד שכחו לפתע את הפרטים, והעידו שאמרו כי הנאשם הוא הירורה משום שאביהם, המתלונן, אמר להם לומר זאת. בסופו של יום הודעותיהם הוגשו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, והעדפתי אותן על פני העדות בבית המשפט, כעולה מהכרעת הדין (פסקה 25). כל אלה ממחישים, כאמור, את הקשיים באכיפה, ולפיכך, כפי שציינתי, כאשר עולה בידי מערכת אכיפת החוק להביא עברייין לדין ולהציג לבית המשפט ראיות שמספיקות להרשעה, יש לשלוח מסר ברור וחד, בדמות ענישה הולמת, בדבר הפסול במעשים.

19. בהתחשב בכל האמור, יש למקם את עונשו של הנאשם מעל חציו של מתחם העונש שקבעתי.

20. לעניין הפיצוי למתלונן, בהתאם למדיניות הקבועה בפסיקה ובשים לב למצבו של הבריאותי של המתלונן כפי שנלמד מהמסמכים שהוגשו בשלב ההוכחות ומתוך התרשמותי ממנו, אני סבורה כי יש לקבוע פיצוי ממשי, אך לא בסכום מאוד גבוה.

סיכום

21. על יסוד כלל השיקולים שפירטתי לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 8 שנים, בניכוי ימי מעצרו (29.10.17 עד 30.1.18);

ב. מאסר בן 12 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירות אלימות או עבירת נשק, מסוג פשע;

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

14 ספטמבר 2021

ת"פ 55188-10-17 מדינת ישראל נ' זאיד

מאסר בן 6 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת אלימות או עבירת נשק, מסוג עוון ;
ג. תשלום פיצוי למתלונן, עלי אבו זאיד, בסך 35,000 ₪. הפיצוי יופקד בבית המשפט עד ליום 1.1.22 ויועבר לרשות הנאשם, לחשבון שהמאשימה תמסור את פרטיו במזכירות.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ח' תשרי תשפ"ב, 14 ספטמבר 2021, בנוכחות הצדדים.

מיכל ברק נבו, שופטת